Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Acta et decreta

Hieronymus von Croaria

[Hagenau], 11. Apr. 1500

Sessio .XVII. de recessu domini imperatoris quem concilium benedixit

urn:nbn:de:bsz:31-313501

Visual Library

Seſſio XVII

Item ordinat ⁊ decernit bullas ⁊ inſtrumenta olim dñi Grego. pape. xij. in ſua obedientia nuncupati nuꝑ in ceſſione papatus ꝑ eũ ſeu eius noĩe facta in dicto ſacro ꝯcilio ꝓducta in formã publicã tranſſumi ſeu de ipſis tranſſumpta publica fieri ꝑ ꝓthonotarios ⁊ notarios hui⁹ ſacri ꝯcilij qb⁹ trãſſũptis decernit fidẽ indubiã adhiberi tanq̃ꝫ originalib⁹ ipſis auctoritate eiuſdẽ ꝯcilij. Deputati ꝓ q̃ttuor nationũ eaꝝ. ⁊ dictus Hoſtieñ. collegij cardinaliũ noĩb⁹ approbando r̃nderunt. Placet.

Seſſio. XVII. de receſſu dñi imꝑatoris quẽ concilium benedixit.

De lune q̇ntadecima menſis Julij Conſtañ. ꝓuincie maguntiñ. in eccl'ia fuit tenta ⁊ ſolẽnit' celebrata ſeſſio gñalis p̃nte ibi sereniſſimo ꝓncipe dño Sigiſmũdo Ro. ⁊ Hun. ⁊c. rege. vna cũ q̃pluri⁹ ꝓncipib⁹ ducib⁹ comitib⁹ ⁊ nobilib⁹ in q̃ celebrauit officiũ miſſe reuerẽdus pr̃ dñs Udalricus epũs verdeñ. p̃ſidebatq̃ꝫ ſeſſiõi hmõi reuerẽdiſſimus pr̃ dñs Johẽs epũs Hoſtieñ. cardinalis viuarieñ. indutus pontificalib⁹: ⁊ ſingulis ordinatis legebant letanie ac alie deuote orõnes more aliaꝝ ſeſſionum. Ipſis aũt oĩb⁹ expletis dñs Sigiſmũdus rex p̃dictus ſtetit añ altare genib⁹ flexis in veſte nõ imꝑiali ſed q̈tidiana ⁊ capite denudato. Aſſiſtentib⁹ eidẽ reuerẽdiſſimis pr̃ib⁹ dñis Landeñ. ⁊ de vrſinis ſctẽ Ro. eccl'ie cardinalib⁹: fuitq̃ꝫ interim cantata letania. ⁊ cũ peruentũ ẽ ad locũ vt eccl'iaꝫ: dñs p̃ſidens legit in hũc modũ. Tuaꝫ ⁊ regẽ nr̃m imꝑatorẽ electũ hic p̃ntẽ eccl'ie tue aduocatũ ⁊ defenſorẽ ad ꝑfectã reintegrationẽ vnitatis eccl'ie p̃fate iter arripientẽ dirigere ꝓtegere ⁊ ꝯſeruare digneris fuit r̃nſum. te rogamus audi nos. Secũdo dixit. vt eccl'iam tuã ⁊ eundẽ regem electũ ab oĩb⁹ inimicis viſibilibus ⁊ inuiſibilib⁹ p̃ſeruare ⁊ defenſare digneris Tertio dixit: vt eundẽ imꝑatorẽ electũ: etiã ad nos incolumẽ reducere digneris. fuitq̃ꝫ r̃nſum ſcdo ⁊ tertio: ſicut ꝓmo. Completa letania ipe p̃ſidens ꝯuertit ſe ad imꝑatorẽ dicendo p̃ces. Saluũ fac ſuũ tuũ dñe. Nihil ꝓficiat inimic⁹ in eo. Eſto ei dñe turris fortitudiſ. Et decãtata orõne ꝓ pace eccl'ie redeũteq̃ꝫ imꝑatore ad ſedẽ ſuã dñs Anthonius epũs ꝯcordieñ. legit quandã bullam ⁊ alia capitula infra ſcripta tenoris ſequentis.

Seſſio XVII

Bulla legationis dn̄i Angeli olim Gregorij duodecimi ⁊ ꝓuiſionis eiuſdem.

Sacroſancta gn̄alis ſynodus Cōſtañ. in ſpūſancto legitime ꝯgregata vl'em eccl'iaȝ rep̄n̄tans Cū chriſtifideles pijs in dn̄o deuotis affectib⁹ multꝭ tꝑib⁹ ſollicitudinib⁹ īpenſis laborib⁹ atȝ curis occupati fuerint circa extirpāda ſciſmata de eccleſia ſancta dei. ⁊ poſt atq̄ꝫ inter alia hui⁹ peſtiferi morbi queſita remedia toti pene chriſtianitati ⁊ huic tandē ſacro ꝯcilio Conſtañ. facilius ⁊ potius antidotū ad h̄ exequēdū viſum fuit renūciationes ac ceſſiones fieri debere ꝑ quēlibet ꝓ papa ſeu romano pontifice ſe gerentē. p̄cipue qȝ ꝓpter pacē ⁊ tranq̄llitatē ſancte mr̄is eccl'ie totalis reintegratiōis ordinē ad ꝑfectiōȝ auctore bonoꝝ oīm deducendū laudabili hūilitate ꝓſequutus ſit dn̄s vicȝ reuerēdiſſimus dn̄s Angelus de Corario q̇ in ſua obedientia Grego. xij. dicebat renūciando vicȝ cedendoq̄ꝫ exp̄ſſe in ſcriptꝭ realiter ⁊ cū effectu iuri titulo ⁊ poſſeſſioni qđ quē ⁊ quā vel ſi quod quē aut quā habuit in papatu: ⁊ reſignādo papatū ⁊ om̄e ius papatus titulū ⁊ poſſeſſionē qđ quē ⁊ quā habebat vel hr̄e dicebat ꝑ manus magnifici viri dn̄i Caroli de malateſtꝭ. pro ſancta Romana eccl'ia arimini ⁊ nōnullaꝝ aliaꝝ terraꝝ in tꝑalib⁹ ⁊ rectoꝝ ꝓuincie Romandiole gn̄alis plenū ⁊ ſpeciale ad h̄ mandatū habentis quēadmodū in geſtis ſiue actis publicis in ſeſſione dicti ſacri ꝯcilij quarta die huius menſis Julij facta ꝑ inſtrumenta autētica cōprobat. Et attēdens dicta ſctā ſynodus Conſtañ. q̄ꝫ ſponte ⁊ liberalit in p̄ſcriptis ceſſiōe renūciatōe ⁊ reſignatione ꝑ ipm Angelū. ⁊ ꝑ eodeȝ ꝓceſſum fuerit vſq̄ꝫ ad effectū deo gratū ⁊ cōmodabilē incluſiue: ⁊ iam ad ipius ſancte ſynodi declarationē anteq̄ꝫ ille dn̄s q̇ in ſua obedientia dr̄ Bn̄dictus ceſſerit aut cedere voluerit experiret: quātaq̄ꝫ bona ex his ſctē mr̄i eccl'ie attulit ac vniuerſo ꝑplo chriſtiano ꝓuenſant ſintq̄ꝫ dn̄o largiente ꝓuentura. Et q̄ ſereniſſimus p̄nceps ⁊ inuictiſſimus dn̄s Sigiſmūdus dei grā Roma. ⁊ hungarie ⁊c. rex. ſup̄dicta etiā pia ꝯſideratione aduertens quedā capitula ſeu articulos ꝑſone ſecuritatē ac quietē vite ⁊ ſtatus ꝯdecentiā dicti dn̄i Angeli olim in ſua obedientia Greg. xij. nūcupati ꝯcernētia dicte ſancte ſynodi exhibuit atq̄ꝫ porrexit. volens dicta ſancta ſynodus q̄ eccleſie ſancte vi-

deant quãto ſibi bñfacientes ipa mr̃ eccl'ia gratitudine ꝓſequat
ꝑcipue tanti filij ⁊ defenſoris ꝑcibꝫ inclinata ſtatuit ordinat ⁊ de-
cernit ꝙ dictus angelus inter ſancte Roma. eccl'ie cardinales ſit
⁊ eſſe debeat epali titulo ꝑ pñs ꝯciliũ aut futurũ Romanũ pon-
tificẽ ſuo tp̄e ꝓ pace eccl'ie declarando cũ omĩbꝫ honoribꝫ ⁊ emo-
lumentis ⁊ alijs debitis ſeu ꝯſuetis ꝑpetuo inſignitus. ſecũduſq̄
poſt Ro. pontificẽ dignitate ⁊ ordine habeat. nec aliq̄s ſctẽ Ro.
eccl'ie cardinaliũ ſibi in h̄ ꝑferat. Saluo ſi ille q̄ in ſua obediẽtia
dr̄ Bñdictus, ſil'iter renũciauerit ⁊ ceſſerit iuri titulo ⁊ poſſeſſiõi
papatus qd̄ quẽ ⁊ quã ſe ꝑtendit hr̃e ⁊ ipos ambos in eodẽ loco
ſiue tractatu, ſimul ꝑſonal'r ꝯcurrere ꝯtingat qd̄ tunc in ſacri con
cilij ante electionẽ ⁊ futuri pontificis Roma. poſt electionẽ ptãte
exiſtat inter ipſos duos gratificando q̄s ꝑemineat ordinat. In-
ſup dicta ſancta ſinodus ſtatuit ordinat ⁊ decernit ꝙ dictus dñs
Angelus q̄ad vixerit ſit ſctẽ ſedis apl'ice in ꝓuincia marchie an-
conitane ⁊ ꝑſidatus farſeñ. cũ ꝓuiſione ſalario gagijs muneribꝫ
⁊ honoribꝫ ſolitis cardinalis legatus de latere in ſpũalibꝫ ⁊ tꝑali
bus atq̄ vicarius irreuocabil'r ꝑmanſurus: cũ omĩbꝫ ⁊ ſingulis
facultatibꝫ ⁊ auctoribꝫ hmõi legatoꝝ q̄ legatis talibꝫ ꝯcedi ꝑ ſedẽ
apl'icam in forma pleniſſima ꝯſueuerũt. ꝙq̄ eidem Angelo fauo
res ⁊ gr̃e ſedis apl'ice in ꝓbendis bñficijs ⁊ alijs ꝓuiſionibꝫ largi
flue impendant. Preterea dicta ſancta ſynodus ſtatuit ordinat ⁊
diffinit, ꝙ idem dñs Angelus rõne ⁊ occaſione ſpũalis ⁊ tꝑalis
adminiſtrationis papatus vere ac putatiue quõcũq̄ ⁊ qualiter
cũq̄ vſq̄ in ꝓñtem diem ⁊ quouſq̄ ꝑ formã ꝯſtitutionis ꝓdie in
dicta ſancta ſynodo facte eidem licebit quẽ ⁊ quã habuit aliquã-
do aut cuiuſuis legationis vicariatus ſeu nũciationis ſedis apl'i
ce aut alterius geſtionis ſiue adminiſtrationis noĩe Ro. eccl'ie: ⁊
maxie in ꝓuincia marchie Anthonitañ. vel alibi dũ maiori funge
bat officio: ac etiã occaſione vel cauſa ſue ꝑſone non poſſit neq̄
debeat de actis geſtis ordinatis indultis ꝯceſſis receptis leuatꝭ
habitis ⁊ erogatis donatis ⁊ alienatis ac effuſis q̄ttatis libera-
tis aut alijs quibuſcũq̄ ſeu q̄litercũq̄ factis ſeu pactis ꝑ euz ſeu
eius noĩe aut ad eũ vl' ꝑtãtẽ eiꝰ quoq̄ mõ ꝑuenerint ad cuiuſcũq̄
officij vl' cuiuſcũq̄ ꝑſone inſtantiã cuiuſuis dignitatꝭ ꝑeminẽtie
ſtatus gradus ordinis vel conditiõis aut ſexus etiam ſi papalis

Impialis vel regalis exiſtat de iure vel de facto aut aliter q̄litercū
ꝗ ꝯueniri denūciari accuſari vexari inquietari impediri ordina-
rie ſiue extraordinarie cū ꝓmotione vel ſine: in iudicio ſiue extra
ꝑ ſe vel aliū apl'ica ꝯcilij p̄ntis aut aliqua q̄uis auctoritate ordina
ria vel ſubdelegata ſeu alias moleſtari nec ꝯtra eū inquiri valeat
nec vllo vnq̄ tpe realiter vl' pſonal'r vel criminal'r aut mixtim ſeu
alias quōcūq: etiā ſi dolus vel fraus aut aliq̄ alia corruptela cir-
ca p̄miſſa vel eoꝝ aliquod re ipa vel alias notari poſſent aut dice
renť quōlibet īteruenīſſe. Ex q̄ idē dn̄s Angelus nō teneať nec de
beat cuiq̄ vt p̄mittiť pſone in iudicio vl' extra de p̄miſſis vel aliq̄
eoꝝ aut dependentib' emergētib' ⁊ ꝯnexis ſiue ꝓrſus extraneis a
p̄miſſis vel aliq̄ p̄miſſoꝝ rn̄dere rōnem reddere aut calculū face-
re: etiā corā gentib' apl'ice camere vel alijs q̄uis modo: directe vl'
indirecte publice vel occulte: niſi q̄tenus ſibi ꝓpria ꝯſcīa cui quo
ad hoc totaliter relinquať dictauerit faciendū. Dicta nāq ſancta
ſynodus ex ſupabundanti liberat dictū Angelū de his om̄ibus
vniuerſis ⁊ ſingulis alijſq in q̄buſcūq pondere numero ⁊ mēſu-
ra cuiuſuis q̄litatis q̄ntitatꝫ generis vl' ſpēi iuris corpore ꝯphen
ſoꝝ vel nō exiſtant que om̄ia hic ⁊ eoꝝ valores noīa cognoīa q̄li
tates genera ac ſpecies habere voluit ⁊ vult ꝑ ſpeciuoce ⁊ exp̄ſſe
declaratis: ac ſi de eis exp̄ſſa mentio facta foret. etiam ſi ſacra fue-
rint aut ꝓphana cōmuniter vel diuiſim ſeu mixtim ad quecūq va
lorem aſcendant attenta libera ⁊ ſpontanea ceſſione papatus per
ipm dn̄m Carolum de malateſtꝫ ꝓcuratorē eius pridem in hmōi
ſancta ſynodo facta pro pace ⁊ vnione in eccl'ia ſancta dei p̄dicta
q̄ntum in eo fuerit modis omnibus ꝓmouendis q̄ꝯb' Romane
eccleſie obligatus aut obnoxius fuerit vl' dici potuerit ſiue poſſit
ex nunc quittat liberat penitus ⁊ abſoluit: necnō vult ⁊ nunciat
eū ab illis omnib' totaliter exemptū quittū liberꝝ ⁊ abſolutū. eiſ-
demq dn̄o Angelo ꝑ ſe vel ſuis heredibus ac ſucceſſoribus om
nia ⁊ ſingula ſancte Romane eccleſie ⁊ apl'ice camere ꝑ eum qua
litercūq debita vel alias ꝓ eo plenarie libere ⁊ pure remittit do-
nat ⁊ largiť. Tollit deniq ex certa ſcientia quo ad p̄miſſa omnia
⁊ ſingula inualidat atq ſuſpendit dicta ſancta ſynodus tam reſti
tutionis in integrum q̄ de vacatiōe ſedis: ⁊ om̄ia alia iura ⁊ bn̄fi
cia ſiue priuilegia ꝑ que romane eccleſie apoſtoliceq camere aut

futuro eius pontifici cōtra premiſſa vel aliquod eorū ſubuenirí:
aut de ipis vel eorum aliquid infringi ſeu aliqualiter poſſent trāſ
gredi aut violari. decernens irritum et inane ſi quid in cōtrarium
a quouis quauis auctoritate vel quouis ingenio vel colore cōti-
gerit attemptari. nō obſtantibꝫ quo ad omnia et ſingula ſupradi-
cta tam canonicis ꝙ ciuilibus iuribus ⁊ apoſtolicis generalium
cōcilioꝝ cōſtitutionibꝫ ac alijs diſpoſitionibꝫ ꝯtrarijs quibuſ-
cunqꝫ. Statuens et ordinans dicta ſancta ſynodus ꝙ ꝗlibet futu
rus romanꝰ pontifex omnia et ſingula ſupradicta ſtudeat inuio-
labiliter obſeruare: eaqꝫ ſuis apoſtolicis lr̄is in forma plena con-
grua et decenti approbet ratificet de nouo cōcedat indulgeat atqꝫ
cōfirmet. et ꝙ quicūqꝫ romanū pontificem eligentes quo ad hoc
ante ſui apoſtolatꝰ intromiſſionē ſub vinculo preſtandi iuramēti
obligent efficaciter ⁊ aſtringant: mandans et ꝑcipiens dicta ſan-
cta ſynodus ꝙ vltra ſacri cōcilij publica geſta ſeu munimenta ſo-
lito more ſuper ꝑmiſſis cōficienda fiāt ſuꝑ ꝑmiſſis omnibꝫ ⁊ quo
libet eorum ad maiorē certitudinē patentes lr̄e ſub ſigillo cōcilij
in forma pleniſſima cum omnibꝫ et ſingulis clauſulis nō obſtanti
bus neceſſarijs reuocatorijs ⁊ derogatorijs et alijs opportunis
dicto dn̄o Angelo ſeu alteri vel alijs ꝓ eo recipienti vel recipien
tibus aſſignande.

Ꝙ impediens regem Romanorū in itinere ad
regē Aragonū ſit ipo iure excōmunicatus.

Quia dignum eſt laborātes ꝓ pace ſacroſancte eccleſie ple
na libertate ſecuritateqꝫ gaudere: nulliſqꝫ impedimē
tis ſeu moleſtijs inquietari. hec ſacroſancta Conſtantieñ. ſynodꝰ
eccleſiam catholicā repreſentās in ſpūſancto legitime cōgregata
ſtatuit diffinit et ordinat ꝙ quicūqꝫ cuiuſcūqꝫ ſtatus aut cōditio-
nis exiſtat. etiam ſi regalis: cardinalatus: patriarchalis: archiepi-
ſcopalis: epiſcopalis: ducatꝰ: principatus: comitatus: marchiona
tus. ſeu alterius cuiuſcūqꝫ dignitatis ſeu ſtatus eccleſiaſtici vel ſe-
cularis exiſtat ꝗ ſereniſſimū ⁊ chriſtianiſſimū dn̄m Sigiſmundū
Romañ. et Hungarie ⁊c regem. vel alios cum eodē ad cōueniē-
dum cum dn̄o rege Aragonū ꝓ pace eccleſie ad extirpationē p̄n-
tis ſciſmatꝫ ꝑ hoc ſacrū cōcilium ordinatos ad dictā cōuentionē
euntes vel recedētes impediuerit turbauerit vel moleſtauerit aut

aliquod damnũ in pſonis aut bonis aut famulis eorum intulerit
aut inferri per aliũ ſeu alios. directe vel indirecte: clam vel palam:
ſeu quoquo mõ inferri ꝓcurauerit: ſnĩam excõicationis auctorita
te hui⁹ ſacri cõcilij generalis ipo facto incurrat. abſolutioñ. eiuſ-
dem ipi ſacro cõcilio ſeu futuro vnico et indubitato ſummo pon-
tifici p̃ter q̃ʒ in mortis articulo ſpecialiꝛ reſeruata: et vlteri⁹ omni
honore et dignitate officio bñficio eccleſiaſtico et ſeculari ſit ipſo
facto priuatus.

Ut celebretur miſſa ſingulis dieb⁊ domini-
cis per cõcilium et fiat ꝓceſſio: et intereſſen-
tes habeant centũ dies indulgentiarum.

Item vt deus prefati ſereniſſimi principis et aliorũ cũ eo
ad dictã cõuentionẽ eccleſie ſue greſſus dirigere et
corda illoꝝ cum q̃bus acturi ad eandẽ pacẽ ſeu clementiã induce-
re: ⁊ illos cũ dicta pace obtenta ad dictũ ſacrũ cõciliũ incolumes
reducere digneꝛ. ſtatuit et ordinat ſancta ſynodus q̄ ſingulis ſepti
manis die dñico fiat ꝓceſſio generalis ĩ hac ciuitate Cõſtantieñ.
cum miſſa ſolenni q̃bus ꝓceſſioni et miſſe oẽs p̃lati in hoc cõcilio
exiſtẽtes intereſſe teneanꝛ veſtimẽtis pontificalib⁊ vt eſt moris in-
duti. Cõcedit dicta ſancta ſynod⁹ cuilibet p̃miſſis intereſſenti cen-
tum dies indulgentarũ. et totidem cuilibet p̃ſbytero vnã miſſam
celebranti. et alijs q̃ deuote ſemel in die pater noſter et aue maria
pro dicta incolumitate orando dixerint. xl. dies indulgentiarũ in
forma eccleſie cõſueta. Lectis ſupradictis ꝑ deputatos q̃ttuor
nationũ ⁊ dominũ p̃ſidentẽ fuit cõcorditer reſponſum. Placet.

Seſſio decimaoctaua.

Anno et inditide quibus

a ſupra. die vero ſabbati. xvij. mẽſis Auguſti fuit celebra
ta ſeſſio generalis in maiori eccl'ia Conſtañ. in q̃ p̃ſide
bat Reuerẽdiſſim⁹ pr̃ dñs Johẽs ep̃s Hoſtieñ. ſcẽ romane eccle-
ſie Cardinalis ⁊ vicecancellari⁹. fuitq̃ʒ decantatũ officiũ miſſe de
aſſumptiõe btẽ virginis marie ꝑ dñm Petrũ ep̃m Olereñ. Quo
finito legebanꝛ letanie: et alia fiebãt more aliarũ ſeſſionũ. Quib⁊
expletis dominus Antonius ep̃s Concordieñ. legebat articulos